

glasilo delovne organizacije tovarne obutve **PEKO** tržišč

DELOVNI JUBILANTI

IZKUŠNJE IZ PRETEKLOSTI

V petek 18. aprila so se v dvorani upravne stavbe zbrali delovni jubilarji z 20 in 30 let delovne dobe.

Posebna zahvala je bila namenjena tistim, ki že 20 in 30 let ustvarjajo naš današnjik. Dolgoletni člani kolektiva so pripomogli k uspehu z bogatimi izkušnjami in z zvestobo dokazali, da so bili kos postavljenim nalogam tako v krizah kot uspehih. Za mlajše so vzor, zato jim gredo še posebne čestitke.

Slavnost se je začela s pozdravnim nagovorom predsednika KPO in predsednika skupnega delavskega sveta, ter nadaljevala s kulturnim programom, ki so ga prispevali tržiški kulturni delavci.

Predsednik KPO je v svojem govoru nanizal prehojeno pot in končal z besedami:

»Na današnji slovesnosti ste zbrani jubilarji, ki imate veliko delovnih izkušenj, znanja in sposobnosti. Sedanje težave lahko premagamo le, če bomo složni in povezani. Še posebej želim, da svoje bogate izkušnje prenesete tudi na mlajše, da tako zagotovimo še naprej navzgor usmerjeno razvojno pot kolektiva PEKO.

Res iskrene čestitke k vašim jubilejem ter zahvala za vaš prispevek k dosedanemu razvoju in poslovanju delovne organizacije PEKO.«

Prvič se je v vlogi predsednika skupnega delavskega sveta predstavil KAREL ZAJC. Zbrane jubilarje je pozdravil z besedami:

SPOŠTOVANI JUBILANTI!

Kot predsedniku skupnega delavskega sveta mi je v prijetno dolžnost, da se pojavim lahko med sodelavci ob svečanih priložnostih, kot je današnja. Praznujemo delovne jubileje — od enega do treh desetletij dela vas zbranih tu. Pridružujem se čestitkam predsednika kolektiva poslovnega organa tov. Grašiča in vam v imenu samoupravnih organov in v svojem imenu čestitam k vašim delovnim jubilejem.

Kaj pomenijo taki delovni jubileji verjetno lahko dokaj dobro ocenim tudi sam, saj sem neuradno pekovec že več kot tri desetletja. Človek razmišlja in ko preleti, — in ob takih prilikah je moment zato, — tako dolgo dobo nazaj, je za nami dosti opravljenega

dela, dosti življenja je danega v delo in človeško je, da se rajši spominjamo lepih trenutkov. Prav gotovo je tudi takih trenutkov dovolj, ki so bili težki za vse ali za posameznika, ampak čas opravi svoje in tudi težkih trenutkov se je lepo spomniti, posebno ob misli, da je bilo tudi to prestano in da smo, ali je izšel posameznik iz težav kot zmagovalec.

Posebna vrednota nam je bila dana, nam delavcem, da gospodarimo v tovarni, da gospodarimo s svojim delom. Kljub prazničnemu vzdušju pa smo nehote pod vtisom dogodkov v naši sredini v tem tednu, dogodkov, ki so bili nam pekovcem neznani. Gospodarili smo uspešno, lahko trdim, da z uspešnostjo poslovanja nikoli nismo bili pod slovenskim povprečjem in smo temu primerno tudi živeli. Tu smo zbrani delavci z malo krajšo in daljšo delovno dobo in lahko trdim, da smo si edini, da nam je gledano v daljšem časovnem razdobju šlo v redu. Nismo zahajali v neke ekstreme, na splošno pa se ne bi mogli posebno pritoževati.

V tako dolgi delovni dobi smo si pridobili, kar smatram za najpomembnejše, veliko delovnih prijateljev, s katerimi delimo večji del vsakdana. Te vezi so mogoče površno gledano nepomembne, so pa dejavniki, ki nas veže, ki nas priteguje v sredino, v kateri smo. Gotovo se vsakemu v življenju ponudi prilika, da bi zamenjal delovno sredino in pri odločitvah ima prav ta medsebojna vez tiso težo, ki prevesi v odločitvi in ostajamo pekovci. Ob tej ugotovitvi, pa se mi zdi kljub temu potrebno omeniti medsebojne odnose, ki naj bi temeljili na medsebojnemu zaupanju in razumevanju. Če me občutki ne varajo, imamo prav na tem področju v zadnjem času nekako praznino in apeliram na ta jubilarjski zbor tukaj, da zavestno napravimo korak naprej in začnemo to prvin v življenju bolj negovati.

Predsinočnim smo si imeli priliko — kot pozdrav kongresu komunistov — ogledati javno oddajo o Krki in krkaših. Moram priznati, da sem bil v tistem momentu tudi krkaš v smislu, da je tu v naši slovenski sredini kolektiv, ki se ga nikjer v svetu ne bi sramovali. Gleda človek oddajo in primerja — Krka — Peko — mnogo sličnosti. Tudi mi se lahko pohvalimo z mnogočim in prav bi bilo, da bi se večkrat pohvalili, saj se imamo s čim. Delamo uspešno, v čudnem vrtincu naših

JUBILEJNE NAGRADE

gospodarskih tokov, lahko rečem, odlično plavamo, zdravimo se, popravljamo si zobe, pojemo, letujemo — bolj ali manj, vse iz filma o Peku izpred nekoliko let, delamo na tem, da si bistveno izboljšamo delovne pogoje in menda je prav, da se ob današnjem jubileju pohvalimo, saj smo samoupravljalci in se torej tudi pohvalimo lahko sami. Prepričan sem, da je v nas zakoninjena zavest, da smo pekovci, da nam kjerkoli se pojavimo, ni nerodno to poudariti in da to povemo z veseljem.

Proslavljamo delovne jubileje, praznovanje pa je neposredno pred praznikom dela, prvim majem. Izkoriščam priliko in želim vsem našim delavcem še obilo delovnih zmag.

Predlagam, da dvajsetletniki zaploskajo svojim starejšim tridesetletnikom tako močno, kot bodo ti tridesetletniki zaploskali — kot vzpodbuda za doseg tridesetih — vam dvajsetletnikom.

JUBILANTI — 30 LET

Jakob Bahum 900, Alojzija Bohinc 600, Zofija Debeljak 520, Marija Dobravc 512/2, Ivanka Eršte 512/2, Karolina Galičič 512/5, Frančiška Hribar 523, Mira Janc 512/4, Silva Klofutar 510, Jožefa Kogoj 512/4, Adolf Kokalj 533, Valentina Lunar 510, Cvetka Marcola 512/3, Ana Markič 512/3, Marija Mekuč 500, Francka Mravlje 569, Katarina Ovsenek 512, Marjeta Ovse- nek 520, Frančiška Papler 510, Marija Perko 512/4, Helena Petek 500, Marta Pintarič 512/6, Franc Praprotnik 512, Marija Rozman 512/5, Anica Slapar 512, Silva Stritih 200, Heda Štrukelj 512/6, Antonija Šturm 200, Terezija Švab 512/5, Cilka Vincek 510, Marija Vodnik 201, Frančiška Vodnik 521, Magdalena Zadražnik 900, Jožefa Zavrl 512/6, Marija Žugelj 512/3

Bolibruh Slavko, Karlovac I., Štefanija Gorše, Črnomelj, Leopoldina Jug, Zagreb I., Irena Rajić, Zrenjanin, Ivana Roblek, Tržič II.

JUBILANTI — 20 LET

Fanika Cvrtnjak 520, Janez Dežman 541, Ana Fišteš 900, Djuro Fišteš 541, Martin Florijanič 510, Angela Jakovljevič 521, Zdravko Jeruc 561, Marijan Karlovček 900, Valentin Kavčič 522, Ljudmila Klemenc 512/4, Ivana Košir 900, Marija Košir 512/5, Terezija Kotar 512/4, Ivanka Meglič 512/4, Stane Meglič 301, Ivan Mlinarič 522, Milena Novak 600, Janez Ogrič 533, Marijan Papler 549, Milena Pozvek 510, Florijan Primožič 200, Šimen Primožič 524, Rudolf Rejc 510, Anica Repinc 521, Zdravko Ribič 521, Vlado Sedej 525, Marija Slapar 200, Gabrijel Smolej 560, Bogomir Šober 523, Veronika Štrukelj 400, Aleksandra Trček 400, Angela Velikavrh 700, Igor Verbič 600, Gizela Vrbanič 300, Marija Zupanc 540, Rozi Žonta 512/5

Vena Arsić, Skopje II., Marijan Barbir, Split I., Borislav Debeljak, Zagreb II., Vera Ilieva, Bitola, Anica Maksimović, Šabac, Điliola Milinović, Rijeka II., Stoja Milović, Titograd II., Nevenka Novak, Sarajevo II., Zoran Polenac, Zagreb I., Jože Prosenik, Metlika, Branimir Rajčević, Čačak, Stanislava Rataj, Trbovlje, Dušan Živojinović, Beograd IV.

Nagrade za 10 letno delovno dobo pa je dobilo 124 delavcev.

Vsem delovnim jubilentom čestitamo.

DISCIPLINSKI POSTOPKI

V prvem članku smo na hitro prelistali določila o disciplinskem postopku, kot jih vsebuje pravilnik o delovnih razmerjih.

Tokrat povejmo nekaj o konkretnih kršitvah, s kakršnimi so se ukvarjale disciplinske komisije. Knjiga o prijavah iz lanskega leta nam pokaže, da je največ kršitev bilo v TOZD Obutvi, več kot 110. Daleč zaostaja TOZD Trbovlje s 26, TOZD Poliuretan z 21 prijavami itd.

Nobena od TOZD oziroma DSSS ni zaključila leta brez disciplinskih prijav. Kot je videti, število nediscipliniranih delavcev raste iz leta v leto, kar je pravzaprav zaskrbljujoč podatek. Precejšnjo vlogo pri tem imata novoodprta obrata v Benediktu in Ormožu, kjer smo se srečali s splošno začetno težavo privajanja delovnih navad. Neprijetna resnica je tudi v tem, da se stopnjuje teža kršitev in je veliko manj lažjih kot težjih kršitev, zato so izrečeni strožji ukrepi. Komisije so se največkrat izrekale za javni opomin in pogojno prenehanje delovnega razmerja, za čas od 3 mesece do enega leta. Ta zadnji ukrep je, po izkušnjah sodeč, tudi najbolj učinkovit in skoraj vedno (razen izjem seveda) doseže svoj namen, ki je objektivno preprečiti ponavljanje hujših kršitev in preventivno delovati na kršilce in na druge delavce.

Disciplinske prijave vsebujejo različne kršitve delovnih obveznosti. Prednjačijo neopravičeni izostanki, neizpolnjevanje delovnih obveznosti, predčasno zapuščanje delovnih mest in tovarne ter vinjenost na delu in tatvine. V zvezi z izostanki je treba povedati, da ena neopravičena odsotnost pomeni lažjo, več pa težjo kršitev. Temu primerni so tudi disciplinski ukrepi, ki jih spremlja še izrek o plačilu pavšalne odškodnine, kot določa čl. 245 Pravilnika o delovnih razmerjih. Delavec za neopravičeno odsotnost enega dne plača 1/3 enodnevne bruto osebnega dohodka.

V letu 1985 smo obravnavali nekaj primerov tatvin čevljev, raznih vrst. Komisija je reagirala dokaj strogo in še vedno prevladuje mnenje, da človek, ki krade, s čimer oškoduje vse nas, nima več mesta v svoji delovni sredini. Gre za hudo kršitev in obenem za kaznivo dejanje, z vsemi predvidenimi posledicami kazenskega in disciplinskega postopka. V tem sklopu bi omenili še neopravičeno prisvajanje plačilnih kuponov, za delovne operacije, ki jih delavec ni opravil. Tudi to je skrajno netovariško in vsega obsojanja vredno početje nekaterih posameznikov.

Srečevali smo se tudi s fizičnimi obračunavanji delavcev med delovnim časom. Naš pravilnik predvideva za tako kršitev najstrožjo kazen, ki je bila letos že izrečena.

Trend večanja števila prijav se nadaljuje v letošnje leto, ko mora skupna disciplinska komisija zasedati tudi dvakrat mesečno. Nadaljuje in stopnjuje se problem neizpolnjevanja delovnih obveznosti, predvsem v tem, da delavci neopravičeno ne opravljajo obveznega nadurnega dela. Opozarjamo, da je izostanek na tak dan hujša kršitev delovnih obveznosti in jo komisija obravnava strožje kot odsotnost med tednom. V zvezi s tem komisije skušajo razumeti težave posameznikov, pri čemer naletijo na mnoge, tudi moralne, povsem človeške probleme. Seveda pa je treba upoštevati sprejete odločitve, zato se skuša komisija s prizadetimi pogovarjati, jih razumeti ter jim ponovno predstaviti pomen in razloge za uvedbo dodatnega dela. Za temeljitejšo oceno navedenega problema disciplinska komisija ni usposobljena, zato skuša delovati predvsem preventivno.

Prihodnjič bomo govorili o perečem problemu — alkoholizmu. Kljub preprečevalnemu delovanju pristojnih služb, ki jih imamo v Peku, ostaja delavec alkoholik še vedno stalno prisoten v delovnem procesu.

Lija Rozman

NAŠI PETDESETLETNIKI

ČINČ MARIJA — kontroliranje polizdelkov v izdelovalnici zgornjih delov 512

ANA PETRIKOVSKI — iz Budućnosti

KATICA ZEMBER — iz Budućnosti

ĐURĐICA KEMEC — poslovodja v poslovalnici Ludbreg I.

ISKRENE ČESTITKE!

INFLACIJA NE KRČI ŽELODCEV

Čas hiti z vrtoglavo naglico. Za nami je prvo četrletje in obračun dela in gospodarjenja. V proizvodnji je bilo izdelanih 1.259.359 parov obutve, kar je 8 % več kot leto prej. K temu je prispevalo delo v prostih sobotah, posebej v montažnih oddelkih. Na zunanja tržišča smo poslali 904.902 parov ali 16,7 % več kot lani v enakem razdobju. V domači mreži smo prodali 34 % več parov kot prve tri mesece lanskega leta. Finančni rezultati so pokazali, da je doseženi dohodek za 89 % večji napram lani v istem obdobju. Sredstva porabljenega za osebne dohodke so večja za 123 % in presegajo rast dohodka za 34 indeksnih točk. Osebnih dohodkov so sicer večji za nekaj več kot še enkrat, toda rast je manjša kot v gospodarstvu Slovenije in sorodnih delovnih organizacijah s katerimi se radi primerjamo (Planika, Alpina). Rast življenjskih stroškov skokovito narašča. Ukrepi za znižanje inflacije so neuspešni. Pri izplačilu osebnih dohodkov ugotavljamo, da je izplačilna kuverta v primerjavi z življenjskimi stroški čedalje tanjša. Z letnim poslovnim sporazumom smo se odločili, da bomo spremenili način poračunavanja osebnega dohodka tako, da bomo vsake tri mesece ugotavljali in razdelili kar smo ustvarili. Tako naj bi vsaj delno ublažili inflacijske pritiske. S prvim aprilom smo povečali obračunske osnove za 22 %.

Dogodki preteklih dni kažejo, da so bremena prevelika. Vsi majhni in veliki problemi, združeni s pogledom na plačilno kuvertu so sprožili plaz. V nekaterih sredinah so ubrali svojo pot reševanja problemov. Način izvedbe nam nikakor ni v ponos. Ni zameriti sredini, ki vseskozi upošteva družbene usmeritve, spoštuje predpise in zakone ter živi od dela svojih rok, vznemirjenost in hudo kri ob spoznanju, da je tisti, ki je priden in delaven večkrat tepen kot pohvaljen. Usnjarska industrija se je vsezkoli sama prebijala skozi nemirne tokove. Širša podpora je bila namenjena drugim vejam. Naši osebni dohodki niso nikoli prav blesteli. Gibali so se v okviru možnosti. Smo ravnali napak, da nismo razdelili več, da nismo napravili tudi obvezne rezerve, značilne za dobrega gospodarja? Neusmiljeno nas udarja palica konvertibilnega izvoza. Zaradi splošne gospodarske krize in novega zunanjetrgovinskega režima so se izvozniki znašli v nezavidljivem položaju. Naj bi zanemarjali konvertibilni izvoz in prodajo usmerjali drugam? V tem primeru bi bile tudi kuverte bolj zajetne in bi pomirile in izgladile nakopičene probleme, katerim smo bili priča. Najlažje je sicer ustaviti stroje, toda na tak način se še nikjer niso izklopali iz težav.

UVELJAVLJANJE PRAVIC V ZDRUŽENEM DELU

Za uveljavljanje uresničevanja pravic delavcev imamo v naših samoupravnih aktih določenih kar nekaj postopkov oziroma prisotnih organov za reševanje posameznih zahtev:

I. Uveljavljanje pravice delavca iz delovnega razmerja.

V pravilnikih o delovnih razmerjih imamo poglavje, ki določa postopek glede uveljavljanja pravice delavca, če se ta ne strinja z odločitvijo posameznega organa ali če meni, da je kršena njegova pravica, ki jo ima po zakonu ali internem aktu.

Delavec o odločitvi nekega organa dobi odločbo ali ustrezno obliko sklepa, s pravnim poukom, v katerem roku in komu lahko vloži zahtevo za varstvo pravic, ki jo v večini primerih rešuje delavski svet TOZD oziroma DSSS kjer delavec dela. Če delavec ni zadovoljen z odločitvijo DS, ima pravico uveljavljati svojo pravico pri sodišču združenega dela.

V primeru, da delavec na drug način ugotovi ali sumi, da je kršena njegova pravica (brez odločitve samoupravnega organa), naslovi vlogo s svojo zahtevo pristojnemu organu prve stopnje:

— Komisiji za delovna razmerja (na razporeditev, OD, povrnitev škode, ki mu je nastala v zvezi z delom, koriščenje dopusta itd.);

— Komisiji za družbeni standard o zadevah v zvezi s stanovanjem (v TOZD Mreža in Trbovlje tudi te zadeve rešuje komisija za delovna razmerja);

— O pritožbah na odobritev letovanja — odloča na I. stopnji odbor za letovanje itd.

O tem, kdo je pristojen reševati posamezno zahtevo, vam lahko svetuje pravni oddelek ali referat za samoupravljanje. Na podlagi odločitve prvostopenjskega organa, pa je možno vložiti zahtevo za varstvo pravice.

II. Težje je reševati nezadovoljstva, ki izhajajo iz že obstoječih aktov ali pripombe posameznika na akt, ki je v razpravi. Pripombe na akte v razpravi obravnava komisija za pripravo predlogov samoupravnih sporazumov in drugih samoupravnih splošnih aktov, ki posreduje pripombe s svojim mnenjem (pripombo sprejme za utemeljeno ali pa tudi ne) delavskemu svetu. Delavski svet pripombo sprejme ali pa ne, kot pač ugotovi, da je pravilna in v interesu poslovanja DO oziroma večine delavcev. Tu se osebni interes posameznika dostikrat razlikuje od ugotovitev strokovnih služb oziroma od interesa večine. Delavski svet akt sprejme ali pa ga kot dokončni predlog posreduje v sprejem delavcem. V takem primeru, ko je akt v TOZD sprejet, delavec nima možnosti uveljavljati neke zahteve, ki ni v skladu z aktom, v svojo korist.

III. Postopki reševanja zahtev so opredeljeni različno. Na vsakem zboru je pod točko razno možno postaviti vprašanja. Če bo poročevalec seznanjen z zadevo in bo za odgovor pristojen, ga lahko posreduje takoj. Če poročevalec ni pristojen ali ni seznanjen z zadevo, se vpiše vprašanje ali pripomba v zapisnik, na ta vprašanja pa navadno posreduje odgovor pristojna služba ali poročevalec na naslednjem zboru.

IV. Zadeve, ki bi jih več delavcev rado uresničilo, naj bi se reševale v sodelovanju z organi upravljanja in s posredovanjem DPO. Če je problem v delovni enoti, ga bo verjetno lahko rešil že svet delovne enote, če je zadeva vezana izključno na TOZD, jo bo obravnaval DS TOZD in za rešitev sprejel ustrezne sklepe, ukrepe ali priporočila. Če delavci ne bi bili zadovoljni z rešitvijo, zadevo rešujejo v sodelovanju z DPO, predvsem s sindikalno organizacijo.

V. In kakšen je postopek reševanja sporov, ki jih ni bilo mogoče rešiti po redni poti?

Postopek določa zakon o združenem delu. V takem primeru imajo delavci pravico in dolžnost svoje zahteve izraziti po sindikatu. Sindikat prične postopek pred organom upravljanja. Če je spor takšen, da bi lahko povzročil motnje v poslovanju, morajo delavci obvestiti sindikat, druge DPO in skupščino DPS. Hkrati delavci določijo svoje delegate v skupen odbor za reševanje nastalega spora. Če ne postopajo na tak način, to pomeni kršitev delovne ali samoupravljalne obveznosti.

Menimo, da ni spora, da ga ne bi mogli rešiti, vendar z upoštevanjem pogojev, ki jih imamo. Vseh zadev ni mogoče rešiti tako, kot si posameznik želi. Ni ga delavca, ki ne bi želel večji OD ali boljše delovne pogoje ipd. Pri odločitvah pa moramo vseeno upoštevati določbe aktov, ki jih je sprejela večina, odločitve so dostikrat odvisne od dohodka in drugih pogojev, v katerih poslujemo. Vezani smo na določbe zakonov pa tudi dogovorov in resolucij, ki jih moramo spoštovati, zato moramo dostikrat odstopati od svojih želja in se zadovoljiti s pravicami, ki jih lahko uresničimo le v mejah, ki nam jih narekujejo celotni pogoji poslovanja in gospodarjenja.

NOVA ANALITSKA OCENA

V zadnjem sestavku smo si nekoliko natančneje ogledali model vrednotenja del in nalog, danes pa pogledjmo, kaj vse mora biti narejeno v zvezi s ponovnim opisom in vrednotenjem vseh del in nalog.

Vsebinska del in nalog in njihovo zahtevnost se z leti spreminja (nova tehnologija, spremembe v organiziranosti ipd.). Zato je treba sproti spreminjati tudi vrednotenje teh del, ustanovljati nove naloge in ukinjati stare. Ker je teh sprememb veliko, se z leti poderejo globalna razmerja med deli in nalogami v DO. V literaturi in tudi praksi je zato sprejeto stališče, da naj se vsaj na 10 let ponovno pregleda, opiše in vrednoti vse naloge.

Zato je potrebno pripraviti nov model oziroma metodo vrednotenja. Teh modelov je veliko, pač odvisno od tega, za katero panogo ali dejavnost se bo kateri uporabljal. Povsem jasno je namreč, da bo npr. model za vrednotenje zahtevnosti del v banki različen od tistega, ki se uporablja v, recimo železarni. Novi model, ki ga predlagamo je nekakšna kombinacija med PMS modelom, ki ga uporabljamo sedaj in med modelom, ki je v branžnem sporazumu usnjarsko-predolovalne industrije in smo ga, kakor v Planiki, spreminjali zato, da bi čim bolj zajeli vse specifičnosti, ki se pojavljajo v proizvodnem procesu in v sami organiziranosti.

Zunanja sprememba glede na sedanje stanje je, da se povečuje število razredov od sedanjih 30 (6.—35.) na 35 (6.—40.). Pri tem je treba reči tudi to, da število razredov niti ni pomembno. Važno je indeksno razmerje posameznega razreda v primerjavi z najnižjim razredom. Če si ogledamo le obe skrajnosti: predlagano razmerje med najnižje in najvišje vrednoteno nalogo je 1:4,57. V primerjavi s sedanjim razmerjem (1:4,36) je to 4,8 % povečanje, obenem pa moramo vedeti, da je bilo leta 1975 (ob tedanji novi analitski oceni) to razmerje 1:5. Vsako zniževanje razmerja bi zato vodilo v uravnilovko z vsemi iz tega izhajajočimi posledicami.

Na osnovi modela vrednotenja je nato potrebno pripraviti nove obrazce razvidov del in nalog. Razvid del in nalog je namreč osnova za vrednotenje in zato morajo biti v njem vsi podatki, ki so za vrednotenje potrebni. Če ponovim le na kratko, osnovne skupine podatkov so:

- opis dela, oziroma aktivnosti
- potrebna usposobljenost za delo (izobrazba, izkušnje)
- odgovornosti v zvezi z opravljanjem dela
- napor pri delu (fizični, umski, delo z ljudmi)
- vplivi okolja, oziroma pogoji, v katerih se delo opravlja (umazanost, smrad, ropot)

Za tem sledi najobsežnejša faza v tem postopku, to je instruktaja popisovalcev in za tem popis vseh del in nalog. V Peko je preko petdeset popisovalcev opisalo okrog 1000 nalog. Poleg tega, da je to najobsežnejša, je tudi ključna faza. Kajti, če so popisi narejeni slabo in površno, tudi vrednotenje nalog na tej osnovi ne more biti kvalitetno.

Popisovalci opravijo svoje delo takrat, ko oddajo svoje izdelke službi. S tem pa še ni konec vsega dela na razvidih. Treba je narediti čistopise, zato da so vse naloge opisane na približno enak način, podatke s svojega področja pa morata vpisati še zdravstvena služba (nevarnost nezgod in poklicnih obolenj) in služba za varstvo pri delu (umazanost, smrad, mokrota, ropot ipd.). Če so pri kaki nalogi še kakšne nejasnosti, je treba to ponovno pregledati in podrobneje opredeliti.

Ko je vse to opravljeno se lahko pristopi k vrednotenju del in nalog po izbranem modelu. Da bi bilo delo opravljeno čim bolj objektivno in »z istim metrom za vse«, je najboljše, da se to opravi v enem zamahu in v čim krajšem roku. Ta čim krajši rok za Peko seveda ne more biti en dan, ampak nekeje od 2 tednov do enega meseca.

To pa še ni dokončno vrednotenje. Razvidi del in nalog ter njihovo vrednotenje gredo potem v javno razpravo, kjer vsak lahko da pripombe na razvid in vrednotenje. Te predloge je potrebno pregledati, se do njih opredeliti (svoje mnenje glede tega da tudi sindikat) na osnovi tega pa se popravi dokončen predlog vrednotenja, ki ga potrjujejo DS TOZD oziroma DSSS (ali zbor delavcev).

In v kateri fazi smo sedaj v Peku?

Predlagam model vrednotenja del in nalog je bil že v javni razpravi. Tudi vsi popisovalci so oddali opise nalog, za katere so bili zadolženi. Nekateri konec novembra, ko je bil rok za to, drugi pa (res manjšina) tudi šele v marcu. Nekateri

v redu, v skladu z navodili na instruktaji napisane razvide, drugi (spet manjšina) opise nalog, ki jih je bilo potrebno pregledati in praktično ponovno napisati.

Kakorkoli, sedaj so izdelani čistopisi večine nalog, ki se opravljajo v Peku in kmalu bomo lahko začeli z najodgovornejšo in najbolj vročo fazo — vrednotenjem. Vnaprej pa lahko rečemo, da rok za uveljavitev sprememb — 1. 7. 1986, verjetno ne bo dosežen.

Na koncu pa le še to. Ponovno vrednotenje ni nobena čudežna palica, ki bo vse obrnila na glavo in vse zadovoljila. Vedeti moramo, da so nekatere naloge (pa kakorkoli obračamo) najenostavnejše in zato tudi najnižje vrednotene in plačane. Tega ne bo spremenil noben model in nobeno vrednotenje.

Nova analitična ocena tudi ne prinaša v Peko niti dinarja dodatnega dohodka, pomeni le drugačna (realnejša) razmerja med vrednotenjem posameznih nalog. Ta razmerja sedaj po splošnem mnenju (glede na številne predloge za spremembo kategorij) ne ustrezajo.

Če pogledamo statistično, lahko rečemo, da se za približno tretjino nalog vrednotenje praktično ne bo spremenilo, ostalima dvema tretjinama pa se bo vrednotenje spremenilo navzgor ali navzdol.

Seveda pa ob prehodu na novo vrednotenje nihče ne bo dobil (normalno — v dinarjih) zaradi spremembe nižjega osebnega dohodka, ampak se bo nasprotno, osebni dohodek moral vsaj minimalno povečati vsem, nekaterim pa še nekoliko več, glede na spremembo v vrednotenju.

Marko Kravcar

OB POŽARU V SKLADIŠČU PODPLATOV GROZEČA NEVARNOST

V petek, 11. aprila je prišlo zaradi neprevidno odvržene cigarete do požara v skladišču podplatov. S hitrim in učinkovitim gašenjem je bil požar pogašen. Ne moremo si predstavljati, kaj bi iz tega lahko nastalo.

Škoda ni majhna. Da ne bi bilo zastojev v proizvodnji, so posledice požara odstranjevali že v soboto in nedeljo. Še tri tedne pa je popoldne čistilo in sortiralo podplate po osemdeset delavcev iz proizvodnje in režije.

Vsem, ki so se posebno izkazali pri gašenju požara in odstranjevanju posledic, bo skupni delavski svet podelil posebno priznanja.

Ob požaru so ponudile pomoč naslednje delovne organizacije:

ČIK Kumanovo, FORTUNA Gračanica, KTL tozd LEPENKA Tržič, ALPINA Žiri, SAVA Kranj in Industrija usnja Vrhnika.

Na srečo je bil požar pravočasno pogašen in v najkrajšem času odstranjene posledice tako, da smo uspeli zagotoviti pogoje za skoraj normalno proizvodnjo.

Ogenj je zajel skladišče.

SINDIKALNA ZIMSKO ŠPORTNA TEKMOVANJA

TROJNA KOMBINACIJA

Komisija za šport in rekreacijo pri občinskem svetu zveze sindikatov je v zimski sezoni 85/86 organizirala ZIMSKO ŠPORTNA TEKMOVANJA za člane osnovnih organizacij sindikata v občini Trzič. Udeležba je bila dobra. Naši športniki pa so se plasirali:

SMUČARSKI TEK:

ženske »B« nad 35 let:

2. Štefka Gros DSSS, 3. Lidija Ambrož DSSS

ženske do 35 let:

3. Tea Marinšek DSSS

moški nad 50 let:

3. Franc Homan Mreža, 4. Franci Stritih Orodjarna

moški od 40 do 50 let

1. Janez Ambrož DSSS, 5. Stane Valjavec DSSS

moški od 30 do 40 let:

1. Marjan Sedej Obutev II., 3. Jože Štefe DSSS, 6. Darko Lausegar Mreža, 7. Ludvik Germovšek Obutev II., 11. Marjan Valjavec Orodjarna,

moški do 30 let:

1. Jože Bohinc Orodjarna, 3. Franc Žnidarič Orodjarna, 5. Edvard Perne PUR, 7. Slavko Šmejc Orodjarna, 11. Miran Tišler Orodjarna

Ekipne uvrstitve:

1. Peko DSSS, 3. Peko Orodjarna, 6. Peko Obutev II., 8. Peko Mreža, 15. Peko PUR

SANKANJE

članice nad 40 let:

6. Ivana Perko Obutev I.

članice od 30 do 40 let:

1. Gerta Kokalj Mreža, 2. Ivanka Novak DSSS, 4. Marija Rožič Obutev II., 5. Štefka Gros DSSS, 6. Vera Majeršič Obutev I., 7. Lidija Ambrož DSSS

članice do 30 let:

1. Dragica Kralj Obutev II., 4. Marija Polajnar DSSS, 7. Rezka Vešligor Obutev II.

člani nad 50 let:

2. Franci Stritih Orodjarna

člani od 40 do 50 let:

5. Janez Ambrož DSSS, 9. Jože Švab Obutev II., 10. Franci Uršič Orodjarna, 11. Stane Valjavec DSSS

člani od 30 do 40 let:

1. Adalbert Perko, 2. Vinko Kokalj, 3. Rudi Veršnik vsi Orodjarna, 7. Rudi Rejc Obutev II., 9. Ludvik Germovšek Obutev II., 12. Darko Lausegar Mreža, 15. Marjan Sedej, 16. Rudi Košir oba Obutev II.

člani do 30 let:

2. Marko Meglič Obutev II., Anton Kokalj Orodjarna, 5. Franci Meglič, 8. Tomaž Srečnik oba Obutev II., 10. Slavko Dolžan, 12. Jože Bohinc Orodjarna, 13. Ciril Jeraj Gumoplast, 14. Miran Tišler Orodjarna, 15. Miro Hrgovič Obutev na II., 18. Simon Kersnik Obutev II.

Ekipne uvrstitve:

1. Peko Obutev II., 2. Peko Orodjarna, 5. Peko DSSS, 8. Peko Mreža, 21. Peko Obutev I., 23. Peko Gumoplast

VELESALOM

članice od 35 do 40 let:

1. Majda Kramar DSSS, 3. Olga Benčina Obutev II., 5. Štefka Gros DSSS, 7. Cilka Kramar Obutev I., 8. Lidija Ambrož DSSS

članice od 30 do 35 let:

1. Milena Dolžič Komerciala, 2. Metka Sova Obutev II., 5. Ljuba Nadišar Komerciala, 6. Marija Eigner PUR, 7. Metka Ribič Obutev II.

članice od 25 do 30 let:

1. Simona Zupan Komerciala

članice do 25 let:

6. Jana Meglič Obutev I., 7. Darja Josef DSSS, 8. Majda Meglič Obutev II.

člani od 50 do 55 let:

2. Franci Stritih Orodjarna

člani od 45 do 50 let:

9. Janez Ambrož DSSS

člani od 40 do 45 let:

2. Niko Hladnik Komerciala, 3. Nande Kramar DSSS, 10. Miloš Kaplan DSSS

člani od 35 do 40 let:

4. Dušan Ahačič Orodjarna, 5. Bogdan Brodar DSSS, 6. Silvo Selko Komerciala, 8. Relja Dragutinovič Orodjarna, 11. Lado Sedej DSSS

člani od 30 do 35 let:

1. Anton Primožič Komerciala, 4. Stane Sova Orodjarna, 5. Anton Meglič Obutev I., 11. Zdene Jerman DSSS, 16. Ivan Zaplotnik Orodjarna, 18. Božidar Kaloper Mreža, 19. Jože Šober, 20. Slavko Zalaznik, 22. Marjan Sedej vsi Obutev II., 23. Darko Lausegar Mreža, 25. Milan Pretnar Komerciala.

člani od 25 do 30 let:

1. Marko Kravcar, 3. Smiljan Josef oba DSSS, 21. Jože Bohinc Orodjarna

člani do 25 let:

4. Ciril Jeraj Gumoplast, 5. Uroš King Orodjarna, 6. Emil Pintarič DSSS, 8. Franc Meglič Obutev II., 15. Matjaž Hafner, 26. Lovro Lupša oba DSSS, 30. Rudi Rejc Komerciala

Ekipne uvrstitve:

1. DSSS, 2. Komerciala, 5. Orodjarna, 9. Obutev II., 20. Obutev I., 29. Gumoplast, 37. Mreža, 38. PUR

REZULTATI TROJNE KOMBINACIJE

članice:

2. Štefka Gros DSSS, 4. Lidija Ambrož DSSS

člani nad 40 let:

1. Franc Stritih Orodjarna, 3. Janez Ambrož DSSS

člani od 30 do 40 let:

2. Marjan Sedej Obutev II., 6. Darko Lausegar Mreža

člani pod 30 let:

3. Jože Bohinc

NAJBOLJŠI STRELCI

Na pobudo nekaterih aktivnih strelcev iz Budućnosti je lani zaživelo delo strelske družine »Peko — Budućnost« Ludbreg. S pomlajeno in okrepljeno ekipo se nizajo rezultati na tekmovanjih v streljanju z zračno puško, posebnost pa je veliki prehodni pokal osvojen v tekmovanju pred dnevom republike.

Uspehom je doprineslo tudi preurejeno avtomatsko strelišče v zgradbi Skupščine občine Ludbreg.

Za letos imajo strelci Budućnosti velike načrte. Spomladi bo v Varaždinu regionalno kvalifikacijsko prvenstvo v streljanju z zračno puško. Za to prvenstvo imajo posebne treninge in priprave, da ne bi zadrhtela roka. Z nekaj športne sreče bodo odprta vrata za republiško prvenstvo. Zaželi-mo srečo in dober pogled za čim več krogov.

B. Bedenic

Strelci Budućnosti po enem izmed uspešnih tekmovanj.

V ZNANJU JE MOČ

Izobraževanje v organizaciji združenega dela mora prispevati k razvijanju človekovih strokovnih, družbenih, splošnih in kulturnih lastnosti, ki omogočajo njegovo vsestransko, svobodno, odgovorno in ustvarjalno uveljavljanje na posebnem področju družbenega dela oziroma pri opravljanju določenih družbenih del in nalog in hkrati mora razvijati človekove družbene, samoupravne in druge osebnostne lastnosti, ki omogočajo njegovo ustvarjalno uveljavljanje na celotnem področju samoupravnega in drugega družbenega in vsestranskega osebnostnega razvoja.

Dejansko in po zakonu o usmerjenem izobraževanju imajo OZD več pravic in dolžnosti v izobraževanju kot so jih imele doslej. Tudi mi se moramo hitro vključevati v nov način izhobrazevanja in sistem usmerjenega izobraževanja. Za boljše razumevanje omenjam na kratko programske elemente vzgojno izobraževalnega sistema:

I. Vzgojno izobraževalni program osnovnega izobraževanja, ki traja 8 let, je splošno izobraževalni in izraža splošni vzgojnoizobraževalni standard.

II. Vzgojnoizobraževalni program v srednjem in visokem izobraževanju se oblikuje po usmeritvah in smereh izobraževanja, po posameznih strokah oziroma področjih združenega dela.

Programska struktura po usmeritvah in ravneh izobraževanja vključuje tri temeljne tipe programov:

1. Programi za pridobitev strokovne izobrazbe

a) programi za pridobitev izobrazbe v srednjem izobraževanju so:

- programi srednjega izobraževanja
- nadaljevalni programi srednjega izobraževanja
- skrajšani programi srednjega izobraževanja
- Vsebinska sestava teh programov zajema tri glavne sestavine:

— skupno vzgojno izobraževalno osnovo in druge vsebine splošne izobrazbe

- temeljna strokovno teoretična in praktična znanja
- posebna strokovno teoretična in praktična znanja

b) Programi za pridobitev izobrazbe v visokem izobraževanju:

- program za pridobitev višje strokovne izobrazbe
- program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe
- program za pridobitev magisterija in doktorata

Vsak vzgojnoizobraževalni program ima skupni del in izbirne dele. Sestavni del vseh programov za pridobitev izobrazbe je usposabljanje z delom, ki se uresničuje v obliki proizvodnega dela oziroma delovne prakse. Prav tu moramo odgovorno izpolniti dolžnosti DO do delovne prakse, kar je glavna novost usmerjenega izobraževanja za DO.

2. Programi za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe:

— programi za sistematično in permanentno izobraževanje

- programi za izpopolnjevanje za zahtevnejša dela
- programi za specializacijo
- programi za stalno izpopolnjevanje.

3. Programi za usposabljanje:

— programi za usposabljanje oseb za osnovnošolsko izobrazbo, ki si niso pridobili strokovne izobrazbe, potrebne za zaposlitev

— programi za usposabljanje oseb s strokovno izobrazbo in prvič sklepajo delovne razmere

Poti za pridobitev izobrazbe so tri:

- pred vstopom v delo
- ob delu
- izobraževanje iz dela

IZOBRAŽEVANJE V DO

Usposabljanje za delo in naloge — pripravništvo je za vsako delovno organizacijo pomembno. Vsak delavec — pripravnik je odvisen od instrukcij, napotkov, informacij od mentorja in delavcev, ki delajo z njim v času usposabljanja. Uspeh usposabljanja je odvisen tudi od pripravnika samega — kako se je vživel v delovno okolje, kakšno je njegovo predznanje, kako sprejema navodila... faktorjev, ki vplivajo na uspeh je veliko, kar bomo opisali v eni izmed naslednjih števil Čevljarja.

V preteklem letu smo imeli skupaj 81 pripravnikov (79 s srednjo in 2 z višjo izobrazbo). Zakaj imamo pripravnikov z

višjo in visoko izobrazbo tako malo, je eden izmed vzrokov v razpisu štipendij, saj smo v preteklem obdobju razpisali povprečno le 2 štipendiji za višjo šolo, večkrat pa se zgodi da se štipendist odloči za nadaljni študij ali pa se sploh ne zaposli v delovni organizaciji. Število štipendij se je v letu 1985 povečalo na 5, za naslednje šolsko leto pa smo razpisali 27 štipendij za študij na fakultetah in tako v naslednjih letih lahko pričakujemo tudi več pripravnikov z višjo in visoko izobrazbo.

Štipendiranje je v vseh tozidih potekalo zadovoljivo. Vsako leto je ostalo nekaj štipendij prostih, ker ni bilo dovolj kandidatov (obutvena in gumarska usmeritev). V prvih treh letih (81, 82, 83) smo od povprečno 50 razpisanih štipendij podelili 30, od tega polovico za obutveno usmeritev. Stanje razpisanih štipendij se je v naslednjih dveh letih z odprtjem obrata Benedikt in nato še Ormož povečalo na 110 (70 % za obutveno usmeritev), vendar se število podeljenih ni bistveno spremenilo. Vzrok, da v Ormožu, Benediktu in Trbovljah ostanejo nepodeljene je predvsem v višini štipendij. Vsi štipendisti, ne glede na oddaljenost od kraja šolanja prejemajo samo štipendijo, višina je odvisna od šolskega uspeha — in učenci, ki v času šolanja bivajo v dijaških domovih, lahko s štipendijo poravnajo le tretjino stroškov mesečnega bivanja. Z novim samoupravnim sporazumom o štipendiranju, ki velja za naslednje šolsko leto, pa računamo, da se bo število štipendistov v Ormožu, Benediktu in Trbovljah povečalo.

Podoben problem se pojavlja pri izobraževanju ob delu. Delavec, ki svoja dela in naloge opravlja že določen čas, ima že izkušnje, nima pa ustrezne izobrazbe, se bo za izobraževanje ob delu težko odločil. Izobraževanje doživlja drugače kot učenec v redni šoli, pojavlja se misel, da so nezmogočni za izobraževanje, ker je od rednega šolanja preteklo že več let, poleg tega pa se jim poraja tudi dvom, kaj bi s tem po končanem izobraževanju dosegel. Stanje slušateljev ob delu se je znatno povečalo v preteklem letu na komercialni in obutveni usmeritvi, za kar je vzrok zaposlovanja mladih v zadnjih letih, kateri pa imajo še željo po dodatnem izobraževanju. Tudi v letošnjem letu smo število potreb po izobraževanju ob delu povečali in razveseljav je podatek, da se delavci že vpisujejo v določene šole.

S področja funkcionalnega izobraževanja naj v prvi vrsti omenim izobraževanje, ki smo ga organizirali v delovni organizaciji. V letih od 1981 do 1984 smo organizirali samo začetni in nadaljevalni tečaj nemškega jezika, v preteklem letu pa poleg tega še začetni angleški in italijanski tečaj. Skupno se je vseh tečajev udeležilo in uspešno zaključilo 161 delavcev. Organizirali smo tudi tradicionalni seminar za trgovske pomočnike, poslovodje, namestnike poslovodij, seminar za tehnologe, »študij dela«, tečaj za skladiščnike, tečaj za varnostnike in seminar za varno delo s plini in plinskimi napravami.

Darka Rozman

ODMEVI

Sem redna bralka Čevljarja in običajno preberem vse prispevke. Kot žena bivšega alkoholika pa že od nekdaj s posebnim zanimanjem prebiram članke iz življenja zdravljenih alkoholikov pred in po zdravljenju. Vedno sem občudovala njihovo moč, da so priznali svoj alkoholizem in njihovo voljo, da se rešijo te zasvojenosti. Posebno všeč so mi bili članki, ki so pripovedovali o lepem in mirnem življenju družine, ko alkohol v njej ni bil več prisoten. Takrat sem vedno pomislila, ali bo to uspelo tudi naši družini. In uspelo nam je.

Menim, da podobno razmišlja marsikateri mož ali žena, katerega partner prekomerno pije, čeprav mogoče članke s podobno vsebino, kot jih pišejo člani KZA Peko v Čevljarju, prebirajo skrivaj, saj je že samemu sebi težko priznati, da je v družini prisoten alkohol. Takih družin, potrebnih pomoči, pa ni malo — ne med delavci naše delovne organizacije, ne v širši družbi. Prepričana sem, da je veliko svojcev alkoholikov, podobno kot jaz, v člankih našega Čevljarja našlo dodatno vzpodbudo za odločitve, da v svojem življenju in v življenju svoje družine nekaj spremenijo.

Zato ne morem razumeti nekaterih bralcev, ki menijo, da je naš Čevljar preveč antialkoholčno obarvan, saj članki, ki jih pišejo člani KZA, opisujejo le izseke iz življenja delavcev Peka, ki smo se pač odločili živeti drugače.

žena zdravljenega alkoholika

O ZAKLONIŠČIH

Večina delovnih ljudi in občanov ne spremlja zakonov in predpisov, ki urejajo zaklanjanje prebivalstva in materialnih dobrin ter tudi niso vedno dovolj obveščeni o izvajanju nalog s tega področja v občini Tržič. V zadnjih dveh letih so omenjena poročila obravnavali zbori skupščine občine in so bili s tem seznanjeni v glavnem posamezni delegati ne pa vsi tisti občani, ki plačujejo prispevke za zaklonišča, zato želimo dati obširno informacijo o zbiranju in namenu finančnih sredstev:

Na podlagi zakona o SLO in DS SRS (Uradni list SRS, št. 35/82) in občinskega Odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih (Uradni vestnik Gorenjske št. 29/83) je določeno kako posamezna DPS ureja zaščitne objekte za primer vojne. Na osnovi ocene ogroženosti, ki jo je sprejel Svet za SLO in DS občinske skupščine Tržič, je bila določena meja območja, kjer je obvezna gradnja zaklonišč (Uradni vestnik Gorenjske, št. 11/77).

Na severu sega meja od nadvoza na avtocesti in poteka proti jugu nad gubami (Kramarjevo, Polakovo) od Cenove gube, od tod do vhoda v drugi predor ceste Podtabor—Ljubelj. Meja nato poteka v ravni črti do mostu čez Blajšnico na cesti Tržič—Begunje. Od tu gre meja zopet v ravni črti do znamenja na cesti Kovor—Hudo, ter nato poteka pod 10 KV daljnovodom do odcepa na trafo postajo v Kovorju. Meja poteka naprej pod 10 kV daljnovodom do razcepa daljnovodov 2×10 kV, ki poteka proti centrali v Pristavi in 10 kV, ki pe-lje proti Kovorju. To je najjužnejša točka območja gradnje zaklonišč. Od tu prečka meja reko Bistrico in staro cesto Tržič—Kranj v ravni črti do hišne številke Sebenje 1. Naprej poteka meja v lomljeni črti, tako da zajame celotno zazidalno območje Snakovo (njegov najjužnejši del) do priključka poti na Zg. Vetrno s ceste Križe—Golnik. Meja se nato obrne proti severu in poteka v ravni črti nad naselji Križe, Pristava do odcepa poti proti hišni št. 93 s stare ceste Tržič—Kranj. Meja od tu poteka v ravnih odcepih preko točk sv. Jožef, Toporiševa koča na Brčovem rovtu, jezu na Slapu, rezervoarja nad streliščem do nadvoza na cesti Podtabor—Ljubelj, kjer se meja sklene.

Finančna sredstva za graditev, vzdrževanje in opremljanje javnih zaklonišč se zbirajo na način, ki ga določa občinski odlok o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih (Uradni vestnik Gorenjske, 29/83).

1. Investitor, ki ne gradi zaklonišča, mora pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja plačati prispevek v višini 3 % od skupne gradbene cene objekta oziroma adaptacije. Večina individualnih investorjev se odloča, da v stanovanjskem objektu zgradijo lastna zaklonišča dopolnilne zaščite, s tem pa se zmanjša višina sredstev za gradnjo javnih zaklonišč.

Upravni organ za ljudsko obrambo je pri izdaji soglasja k gradbenemu dovoljenju za gradnjo individualnih stanovanjskih objektov zavezal 55 investorjev, da morajo zgraditi hišna zaklonišča na območju, kjer je obvezna graditev zaklonišč. V krajevni skupnosti Bistrica — na Jasi je 33 individualnih graditeljev in morajo zgraditi skupno zaklonišče. Inšpekcijo nad projektiranjem in graditvijo opravlja upravni organ, določen s splošnimi predpisi in upravni organ pristojen za zadeve ljudske obrambe. Za vse investitorje, ki svojih obveznosti, do graditve zaklonišč ne bodo izpolnjevali, se bodo uvedli upravni postopki po 30. členu Odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih (Uradni vestnik Gorenjske, št. 29/83).

2. Imetniki stanovanjske pravice in uporabniki poslovnih prostorov v družbeni lastnini plačujejo prispevek za zaklonišča v višini 3 % letne stanarine oziroma najemnine. Večina imetnikov in uporabnikov, ki so dolžni plačati zakloniščni prispevek, te obveznosti poravnava, so pa tudi izjeme, ki kljub opozorilu le teh ne poravnava. Po sklepu sveta za splošno ljudsko obrambo in' družbeno samozaščito nikogar ni moč opravičiti plačila zadevnega prispevka, zato bomo vztrajali, da se obveznosti poravnajo.

3. Lastniki stavb in poslovnih prostorov plačajo letni prispevek za zaklonišča v višini 0,06 % od vrednosti stavb oziroma prostorov, ki je osnova za odmero davkov od stavb. Prispevek predpisuje Uprava za družbene prihodke in ga tudi v celoti vsi zavezanci poravnajo.

4. Delovne organizacije plačujejo prispevek v višini 0,06 % od osnove za obračun amortizacije. Nekatere delovne organizacije svoje obveznosti redno poravnava za vsako tromesečje, druge enkrat letno, so pa tudi delovne organiza-

cije, ki svoje obveznosti poravnajo šele na pismo urgenco upravnega organa.

Od sprejetja prvega Odloka o gradnji in financiranju zaklonišč na območju občine Tržič (Uradni vestnik Gorenjske, št. 6/77) je bila dinamika zbiranja finančnih sredstev in koriščenja le teh naslednja.

	PRIHODKI	ODHODKI
SKUPAJ	15.080.397	14.224.715

Neporabljena sredstva na dan 31.12.1985 855.682

Iz zbranih finančnih sredstev sta bili zgrajeni dve javni zaklonišči osnovne zaščite in sicer:

1. V Domu Petra Uzarja za 200 zakloniščnih mest, ki še ni v celoti opremljeno ter

2. v TOZD Preskrba Mercator Tržič — v Bistrici za 200 zakloniščnih mest, ki še ni opremljeno. Obe zaklonišči sta v mirnem času namenjeni za skladišča.

V letu 1985 smo namenili za javno zaklonišče v Kovorju 5.736.002 din, za opremo v Domu Petra Uzarja pa smo porabili 1.242.179 din.

nadaljevanje prihodnjič

PALČEK SE POSLAVLJA

30. junija se konča usoda vrtca Palček. Na ta datum se glasi odločba sanitarne inšpekcije v kateri je navedeno, da se s tem dnem zaključuje delo v dotrajanem objektu. Otroke ki so bili v varstvu v Palčku, bodo razporedili v druge enote, pri tem so upoštevali želje staršev. V ta namen bodo preuredili dva začasna prostora; v vrtcu Deteljica telovadnico, na Gradu pa prostor, kjer je mala šola. Tu bo delo potekalo v sicer slabših pogojih, toda drugačna rešitev je nemogoča.

Vrtec Palček je predviden za rušenje. Na istem mestu bo zgrajen nov objekt. Nekaj več kot polovica sredstev je zbranih, za ostalo pa bo potrebno najti način oziroma vir, sicer se bodo odločili za etapno gradnjo.

Vrtec Palček. Samo še do konca junija bo v njem odmeval otroški smeh.

Postovani prijatelji!
Obudom praznika rada 1. maja, svim
radnim ljudima tvornice obuča "Peko" Tržič
želim još mnogo radnih uspeha
Ujedno koristim priliku i zahvaljujem se na
vasoj nesebičnoj pomoći i brizi. za svoje
stipendiste.

Dragarski vas pozdravlja
Snejžana Fugan

NAGRADNA KRIŽANKA

. PEKO "				SL. PEVKA (JOŽICA)	GL. MESTO ALBANIJE	PALESTIN- SKI VODJA (JASER)	VELIKA REŠETA	OSNOVNA MERA	POPIŠUJ V GLASILO	PLOD, REZULTAT	TRO- BOJNICA	FR. ZGO- DOVINAR (FILOZOF KERNST)	LETOPIŠ, KRONIKA	STAROGRS. BRODNIK (TUDI KARON)
SL. PISEC (JOSIP, 1942-1907)									BOJAZEN, TREMA					
FINSKI ATLET (LASSE)									AMFI- TEATER V PULJU					
MUZA PES- NIŠTVA BIVSI TELO- VADECTINE									NASA VALUTA IGRALKA MAGNANI					
										UNESEK, OBRABA PROSOJNA TKANINA				
OBLIKA ZDRAVIL, TABLETE S STOPLJIVIM OVOJEM	ODPADNIK OD VERE	DAHNIJEV	OPHA MEDNAROD. ORGAN. ZA BEGUNCE				KOMPONIST DVORAK PIKAVICA ŽUŽELKA							
DIŠEČA SMOLA ZA TAŽIGANJE					ETIOPSKI PLEMIC BOJNI PLIN			AFRISKI VELETOK TISKAN ROMAN					VAŠTE ILKA	PLETEJO ARABSKA PRŽAVICA
GOSPODINJ- SKI PRI- POMOČKI						G.MOTA SKAL UROČNE CAROBNE BESEDE	DELAVSKO GLASILO V BEOGRADU							
MNOŽIČNA HOJA, MARŠ					PURMAN BALZACOV JUNAK, STRICEK...				FRANC. MESTO BLIZU CLERMONT-FERRANDA KIS	LJUBOJ. KOPALIŠČE				
STANE SEVER		LUKA V IZRAELU	VELIKO GLASBEHO DELO				ALPILIST COP NIKOLAJ OMERSA					3,14...	PUBLICIST VIDMAR	
VRTNA HIŠICA			ŽLAHT- NICA OLIVER TWIST								TRAČNICA NEZNANEK			
LAČEN ČLOVEK						KOPA ZA OGLJE								
PRISTAŠI ETATIZMA						SESTAVIL: BLU	NAPAD NA POLITIKA							

NAGRADNA KRIŽANKA

Za zadnjo križanko smo dobili 60 rešitev. Izžrebala jih je naša sodelavka iz splošnega sektorja Jožica KRNIČAR. Nagrade je razdelila takole:

200 din — STANA DEŽMAN — 523

150 din — JANEZ DEŽMAN — 501

100 din — DARE HEBERLE — 300

70 din — MIRO PRETNAR — 300

70 din — PEPCA OVSENEK — upokojenka

Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo »Čevljarja« najkasneje do 15. maja 1986.

ZAHVALE

Ob smrti naše drage mame in stare mame

VERE ŠTUCIN roj. Uzar

se delovni organizaciji, osnovni organizaciji sindikata ter socialni službi tovarne Peko iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in solidarnostno pomoč.

Njeni otroci z družinami

Ob smrti mojega nepozabnega moža

BRANKA KOŠIRJA

se zahvaljujem vsem bivšim sodelavcem za izraženo sožalje, darovano cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala tudi zboru »Peko« za zapete žalostinke.
žena Mari in sorodniki

Ob smrti očeta

NANDETA ŠPIK

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem šivalnice 512/3 poprave, reklamacijske delavnice in sodelavkam 512/4 pete za podarjeno cvetje, denarno pomoč in izraze sožalja.

Žalujoči Ljuba in Mar-
ta z družinama

Ob nenadomestljivi izgubi drage mame se zahvaljujem za denarno pomoč in izraze sožalja.

Marija Slapar

Ob boleči izgubi drage mame

ELIZABETE ŠARABON

se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz oddelka 520 in 900 za denarno pomoč in izrečena sožalja

sin Lojze z družino

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavkam prve, druge in tretje linije šivalnice 512 za prelep šopek ter nepozabno darilo.

Vsem sodelavkam želim še naprej veliko uspeha pri delu.

Slavica Jerman

PRIŠLI ODŠLI

Polhar Milan, Jazbec Breda, Velič Senija, Drnovšek Kristina, Veteršek Martina, Ekič Mojca, Grguraš Darko, Gotič Dražen, Šafarek Vladimir, Čič Miro, Grgec Zlatko, Jelakovič Franjo, Čavlovič Vladimir, Komac Cvetka, Novak Viktor, Dežman Milena, Mihelič Viljem, Čakarič Zorka, Vreback Bejazeta, Kolednik Pepca, Kolarič Ivanka, Plenjšek Ivan, Kuček Tomislav, Kuček Božena, Korpar Irena, Korotaj Kristina, Klemenčič Boris, Šoštarič Mirko, Torič Valerija, Šoštarič Janko, Fajfar Milica, Črešnjavec Anton, Horvat Marija, Podgorelec Dragica, Masten Marija, Pungartnik Marija, Kuhar Jože, Stubljar Robert, Kepa Tomka, Zejnilović Hazemina, Karajić Zdenka, Perko Marjan, Talič Štefka, Šoba Mojca, Zorko Majda, Fluher Dragan, Bertalanič Ivan, Kokalj Igor, Studen Janez, Tade Aleš.

V TOZD BUDUČNOST

Bačani Damir, Paturica Marija, Sabol Slavko, Kiric Zdenko, Čurila Miroslav, Funtek Predrag, Janušič Franjo, Topolko Zdenko, Sukanec Damir, Jug Božidar, Simič Milenko, Markovič Branko, Horvatič Zvonko, Lončarič Ivan, Grgec Nenad, Sprem Franjo, Par Tomislav, Radašič Dražen, Virag Marijan, Harambasa Dražen, Ledinko Božidar, Zelezina Božinka, Novačič Josip, Jadanič Slavko, Zember Krnoslav, Novak Vladimir, Grgec Dražen, Krušec Zdravko, Kosri Rade, Sajatović Nedeljko.

V MREŽO

Brežice	Mlekuž Renata
Priština	Simonović Branka
Vranje	Milenković Divna

IZ TOVARNE

Kralj Mojca, Hanžič-Šega Angela, Hudi Ljudmila, Štamulak Sonja, Papler Franciška, Brovč Zorka, Ostojič Nada, Slatnar Joško, Vogrinc Vincenc, Dobrin Simon, Kavčič Jožef, Kostič Salih, Tramšek Darijan, Potrebueš Simon, Gosar Uroš, Mesarek Igor, Pečnik Marija, Grgec Zlatko, Perić Jela, Borštnar Igor, Dolmovič Jožef, Zupan Vesna, Bertalanič Ivan, Podjavoršek Borut, Vaupotič Bojana

IZ TOZD BUDUČNOST

Raplinović Dušan, Kudrna Franciška, Pokos Verica, Ipsa Stjepan

IZ MREŽE

Celje I	Krumpak Suzana
Kranj III	Sitar Mojca
Ljubljana I	Levičar Ana
Portorož	Bubnič Suzana
Split I	Gadžo Nedjelko
Beograd II	Gročić Živorad
Smederevo	Zeković Snežana

SODELAVKE ODDELKA 512/3

Solze ob odhodu so same povedale, kako težko je bilo slovo. Ostal bo lep spomin na leta preživeta med vami. Prekrasno darilo, pa me bo vedno spominjalo na vas.

Vsem še enkrat iskrena hvala. Želim vam zdravja in mnogo delovnih uspehov.

sodelavka Mira Jenkole

Ob odhodu v pokoj se sodelavcem in vodstvu montaže 520 iskreno zahvaljujem za lepa darila in šopek.

Vsem skupaj želim še veliko uspehov predvsem pa zdravja.

Hvala vsem.

Stana Fiksel

UPOKOJILI SO SE

V aprilu smo se poslovili od naših dolgoletnih sodelavk, ki so odšle v zasluženi pokoj.

Anica Levičar je začela svoj delavnik v Peku pred sedemtridesetimi leti v poslovalnici Ljubljana I., Angela Šega-Hanžič iz šivalnice 512 in Sonja Štamulak iz razvojno-prilagodljivega sektorja prav takrat. Marija Pečnik iz oddelka 524 je bila z nami enainvajset let, Franciška Papler iz sekalnice pa sedemnajst.

Ob odhodu jim želimo trdno zdravje in da bi svoj prosti čas zapolnile z zadovoljstvom in lepimi spomini na preživelo obdobje med sodelavci.

IZ ŠOLSKIH NOVINARSKIH KROŽKOV

Biti mlad, pomeni imeti mnogo majhnih in velikih želja, hotenj; biti predstavnik mlade, nove generacije, pa pomeni tudi imeti željo po ustvarjanju novih, velikih stvari. Nazori in pogledi na svet se spreminjajo z vsako generacijo ljudi, pri tem pa želje po ustvarjanju ostajajo iste, le večajo se.

In kaj sploh je ustvarjalnost? Pisatelj, kipar in slikar si pomagajo odgovoriti na vprašanje s peresom, dletom ali čopičem. Vsakomur ostane v spominu materinski, nekoliko otožen pogled kofetarice, v oči starke je umetnica znala z barvami pričarati pravi lesk. Ali je torej ustvarjalnost lastnost ljudi, ki so zelo talentirani? Ne! Talent je lahko le pripomoček za doseg dela, ki bo duhovno ali materialno pomagal tebi ali nekomu drugemu. Ustvarjati, pomeni delati nekaj, kar bo dalo rezultate in ti bodo morda olajšali delo sočloveku. Kajti ustvarjalnost je želja po nečem lepšem, višjem in plemenitejšem.

Človek je ustvarjal prave čudeže na svoji razvojni poti in še jih ustvarja. Zato tudi prizadevanja arheologov, da bi spoznali preteklost človeštva, ki je kljub naglemu razvoju tehnologije, še vedno zavita v tančico skrivnosti. Odkritje Tutankamonove zlate maske v Dolini kraljev, mnoge slikarije v jamah Španije in Francije, porušeno inkovsko mesto visoko v Andih, ali niso to dovolj velike nagrade za trud raziskovalcev preteklosti?

Ljudje ustvarjamo, a ne dovolimo, da bi bili rezultati našega dela izkoriščeni v slabe, umazane stvari. Einsteinova teorija o razcepu in zlitju atomskih jeder, bi lahko pomagala človeštvu v času energetske krize, tako pa je atomska bomba postala zlo človeštva. Ali bo torej slavni znanstvenik moral biti žalosten zaradi svojega velikega odkritja? Naj bodo dokazi naše ustvarjalnosti tehnološka odkritja, umetniška dela, knjige, slike, ki bodo morda le priklicale smehljaj na vse bolj mračen obraz človeštva.

Zaplotnik Nataša 7. r
OŠ Kokrški odred

PEKO GOSTITELJ

V soboto, 17. maja bo po Gorenjski potekalo delovno in proizvodno tekmovanje kovinarjev v vseh poklicih obdelovalcev in oblikovalcev kovin, električarjev in avtomehaničkov, ki bodo svoje znanje in sposobnosti prelili v praktične izdelke. Tekmovanje samo pa bo vključevalo tudi poznavanje samoupravljanja, predpisov iz varstva pri delu in znanja iz teorije poklicne tehnologije.

Letos se bo del tega tekmovanja preselil tudi v Tržič in sicer v našo Orodjarno, kjer bodo svoje znanje izmenjavali in preizkušali kovinorezkalci. Za njihov uspešen start je že vse pripravljeno, tako v vodstvu DO, kakor tudi v sami Orodjarni.

To tekmovanje bo obenem tudi izbirno, najboljši bodo zastopali Gorenjske kovinarje na jubilejnem X. srečanju kovinarjev Slovenije od 5. do 7. junija v Ravnah na Koroškem.

Vsem tekmovalcem želimo veliko tekmovalnih in delovnih uspehov.

Boris Janc

BODOČI STROKOVNJAKI

Člani čevljarских krožkov iz tržiških šol so razstavili svoje izdelke v dvorani recepcije. V krožkih so izdelovali sandale, natikače in risali modele čevljev. Nekateri modeli so bili narejeni že prav mojstrsko, najboljši pa nagrajeni. Vzgoja v osnovni šoli se ponekod že bogato obrestuje. Upamo, da bomo tudi iz naših krožkov pridobili bodoče sodelavce.

ZA ČISTO OKOLICO

Naše širše in bližnje okolje je iz dneva v dan bolj umazano in zanemarjeno. Vseposod ležijo odpadki, reke in potoki niso več čisti. Vsakoletne čistilne akcije imajo kratkotrajne učinke. Da bi izpostavili red v tovarniškem okolju in da bi red tudi ostal je okolica tovarne razdeljena na posamezna področja. Za red na teh področjih so zadolženi vodje tozdov. Prvi rezultati so vzpodbudni. Tu pa tam je že tako kot je treba. Akcija za čisto okolje je trajnega pomena, zato bo o tem še tekla beseda.

PODOBE IZ SLAME

V recepciji upravne stavbe smo dali prostor slikam Ivana Lausegarja, upokojenca naše delovne organizacije.

Iz slame je upodobil planinske postojanke in koncentracijsko taborišče Ljubelj.

TELEFONI TUDI V KRIŽAH

Telefon je imenitna iznajdba. Celó v postelji se lahko pogovarjaš s prijateljem, znancem ali popolnoma nepoznanim človekom, posebno če te ta zbudi sredi noči. Telefon je iznašel Filip Reis leta 1861. Kaj bi današnji svet brez telefona?

Do pred nekaj leti je bila občina Tržič v pogledu telefonije izredno slabo razvita. Da bi lahko širili mrežo, je bilo treba povečati vozlišče, to je centralo v Tržiču, ki je imela zmogljivost 1000 števil. Lani je bila povečana za še tisoč števil, tako da sedaj pokriva Tržič in področja na desnem bregu Bistrice. Področje Pristave in Križev ni mogoče širiti, ker centrala v Križah nima večjih zmogljivosti. Za širitev na tem področju je nujno potrebna nova centrala. Po sedanjih ocenah znaša predračun 200 milijonov (ali 20 starih milijard). Sredstva bodo zagotovljena iz več virov. Osnovni je zbiranje sredstev s 60 % povečanjem cene telefonskega impulza za pet let. Eden od virov so sredstva po družbenem dogovoru v višini 10 % in pa sredstva pošte v okviru samoupravne interesne skupnosti. Aktivnosti za zbiranje sredstev so v teku. Avans 8.70 milijard je vplačan in zagotavlja, da bo centrala dobavljena in montirana junija 1987 leta. Z vplačilom avansa je zagotovljena cena tako, da podražitev ne bo. Zmogljivost centrala bo 1520 priključkov z možnostjo dodatne širitve.

To je prvi del načrtovane in že začete akcije za rešitev telefonskega omrežja v Križah in okolici. Po drugi strani pa teče akcija za izgradnjo oziroma položitev telefonskih kablov. V Sebenjah, Žiganji vasi, Retnjah in Bregu so izglasovali samoprispevek. Z zbranimi sredstvi bodo napeljali mrežo priključkov. Če bodo aktivnosti tekale tako kot so začele, bodo telefoni na tem območju priključeni v drugi polovici prihodnjega leta.

Za področja Brezje in Leše zbirajo naročnike in sredstva. Priključna mesta so zagotovljena, treba pa je razpeljati mrežo kablov.

Z realizacijo navedenega bo v Tržiču generalno rešen problem telefonije vsaj do leta 2000.

čevljar

Glasilo delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržič n. sol. o. — Ureja uredniški odbor: Ivanka Horžen, Lojze Hostnik, Boris Janc, Matevž Jenkole, Janez Kališnik, Edo Košnjek, Brane Plajbes, Marija Slapar, Tomislav Zupan. — Glavni in odgovorni urednik: Marija Slapar. — Naslov uredništva: »PEKO« Tržič, telefon 50-260 int. 217. — Tisk TK Gorenjski tisk Kranj. — Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3800 izvodov v slovenskem in 1800 izvodov v srbohrvatskem jeziku. — Glasilo dobijo člani delovne organizacije, študenti, vajenci in upokojenec brezplačno.